

Heterogeni večagentni sistem za reševanje dinamičnih optimizacijskih problemov

Aleš Čep

Iztok Fister

Pregled

- Opis problema
- DE, jDE in PSO
- Predlagani algoritem
- Poskusi in rezultati
- Zaključek

Dinamični optimizacijski problemi

- Problemi, kjer se okolje med izvajanjem spreminja.
- Sprememba okolja se kaže v spremembi sistemskih nadzornih parametrov ali v spremembi ocenitvene funkcije.

Diferencialna evolucija (*angl. Differential Evolution*)

- Algoritem uporabljamo za optimizacijo problemov z realno-kodirano predstavitvijo rešitev.
- Evolucijska zanka sestoji iz:
  - **mutacije** ('DE/rand/1/bin'),
  - **križanja** ter
  - **selekcije**.
- **jDE** (Brest in ostali, 2006):
  - nadzorna parametra F and CR sta dodana v predstavitev posameznika,
  - dodan je mehanizem za samoprilagajanje parametrov F and CR .

Optimizacija z roji delcev (*angl.* Particle swarm optimization)

- Vzor je obnašanje jate ptičev, ki predstavljajo delce.
- Vsak delec v roju je definiran z lokacijo ter hitrostjo.
- Shranimo lokacijo najboljšo rešitev celotnega roja in najboljše lokacije posameznih delcev v roju.

Predlagana metoda - splošno

- Heterogeni večagentni sistem
- Agent
- Velikost populacije
- Zaznavanje spremembe okolja
- Izmenjava informacij

Agent

- Samostojna računska entiteta v večagentnem sistemu.
- Izbira optimizacijskega algoritma (*DE*, *jDE* ali *PSO*).
- V večagentnem sistemu agenti uporabljajo različne algoritme.
- Vsak ima svojo populacijo posameznikov.
- Velikost populacije enaka v vseh agentih (Čep in ostali, 2017).

Agent 1
Algoritem
Populacija

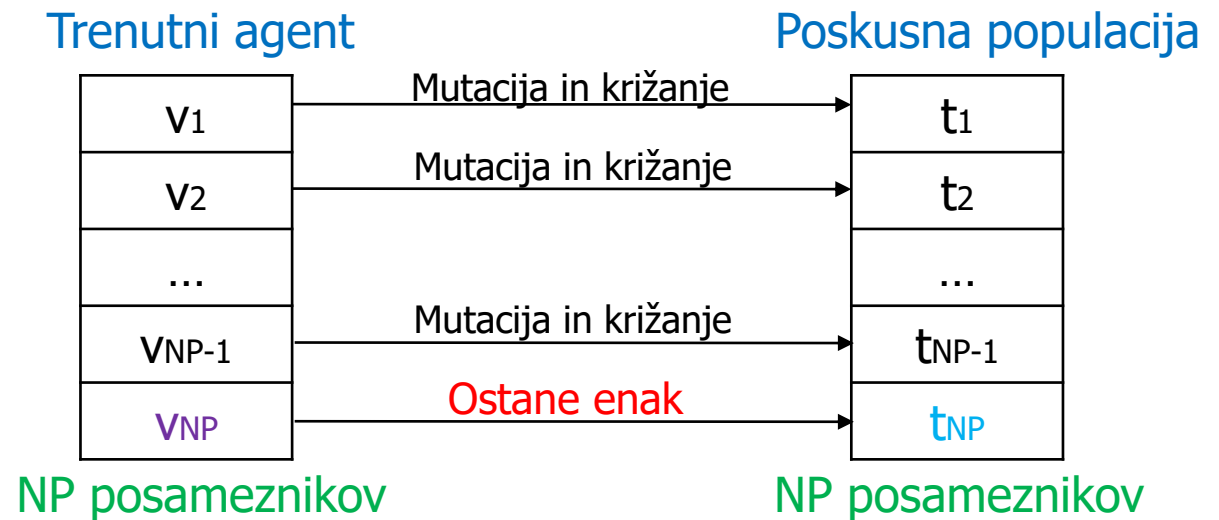
Agent 2
Algoritem
Populacija

Agent 3
Algoritem
Populacija

Agent *N*
Algoritem
Populacija

Zaznavanje spremembe okolja

- Z mutacijo in križanjem ustvarimo NP-1 poskusnih posameznikov.
- Zadnji ostane enak, tj. nadzornik (angl. *sentinel*).
- Dinamično okolje simuliramo s spremembo ocenitvene funkcije ter parametrov okolja.

$f(\text{VNP}) \neq f(\text{tNP})$
Zaznana sprememba okolja

Raznolikost populacije v agentu

- Težava stagnacije populacije:

Majhna populacija hitro privede do majhne raznolikosti.

- **Raznolikost** izračunamo po postopku:

- določimo *povprečnega* posameznika,
- sledi seštevek Evklidskih razdalj med posamezniki v populaciji ($x_i^{(G)}$) ter povprečnim posameznikom ($a^{(G)}$):

$$a_j^{(G)} = \frac{\sum_{i=1}^{NP-1} x_{i,j}^{(G)}}{NP-1}$$

$$diversity = \sqrt{\sum_{j=1}^D \sum_{i=1}^{NP-1} (x_{i,j}^{(G)} - a_j^{(G)})^2}$$

Izmenjava informacij

- Cilj je zmanjšati problem **stagnacije** populacije.
- Izmenjavo posameznikov izvedemo, ko raznolikost populacije pade pod določen **prag**.
- **Tip izmenjave** informacij je parameter sistema namenjen opredelitvi soseščin za izmenjavo teh. Definirali smo tri tipe soseščin:
  - *istovrstna* (*eq*),
  - *raznovrstna* (*neq*) in
  - *naključno-izbrana* (*rand*).

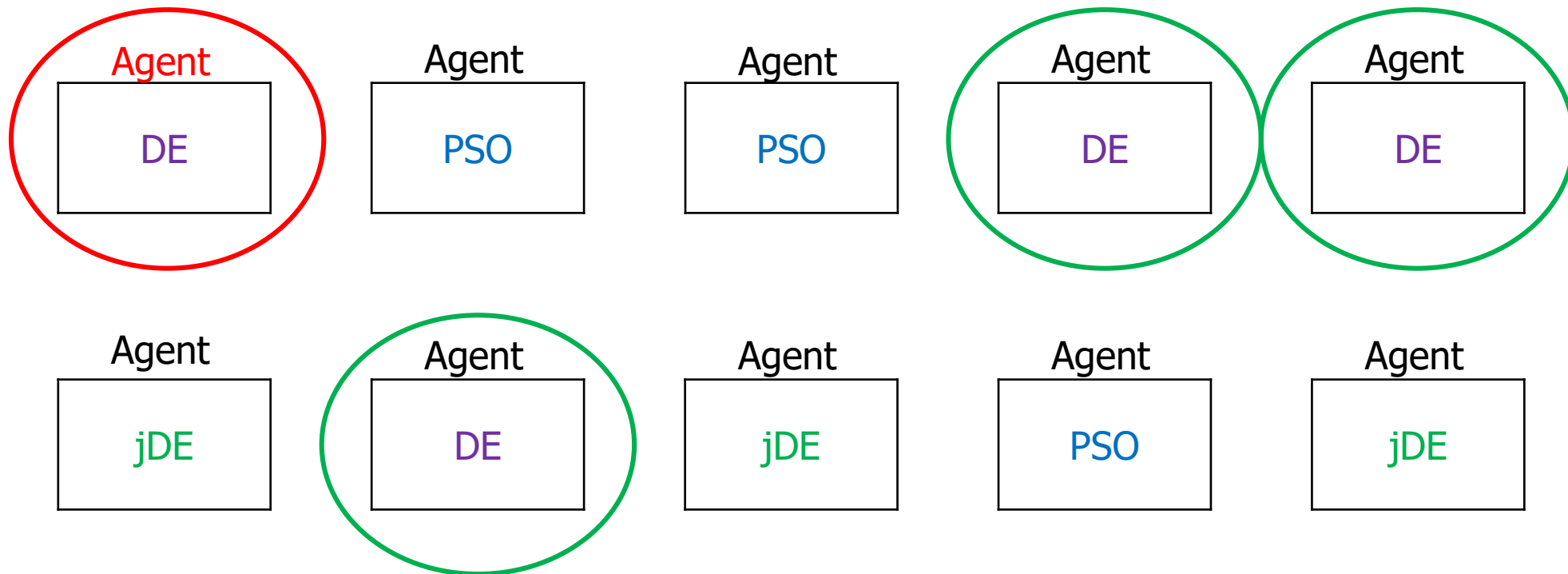
Istovrstna soseščina

- Izmenjava lahko poteka samo med agenti, ki uporabljajo enak algoritem.

Istovrstna soseščina

- Izmenjava lahko poteka samo med agenti, ki uporabljajo enak algoritem.

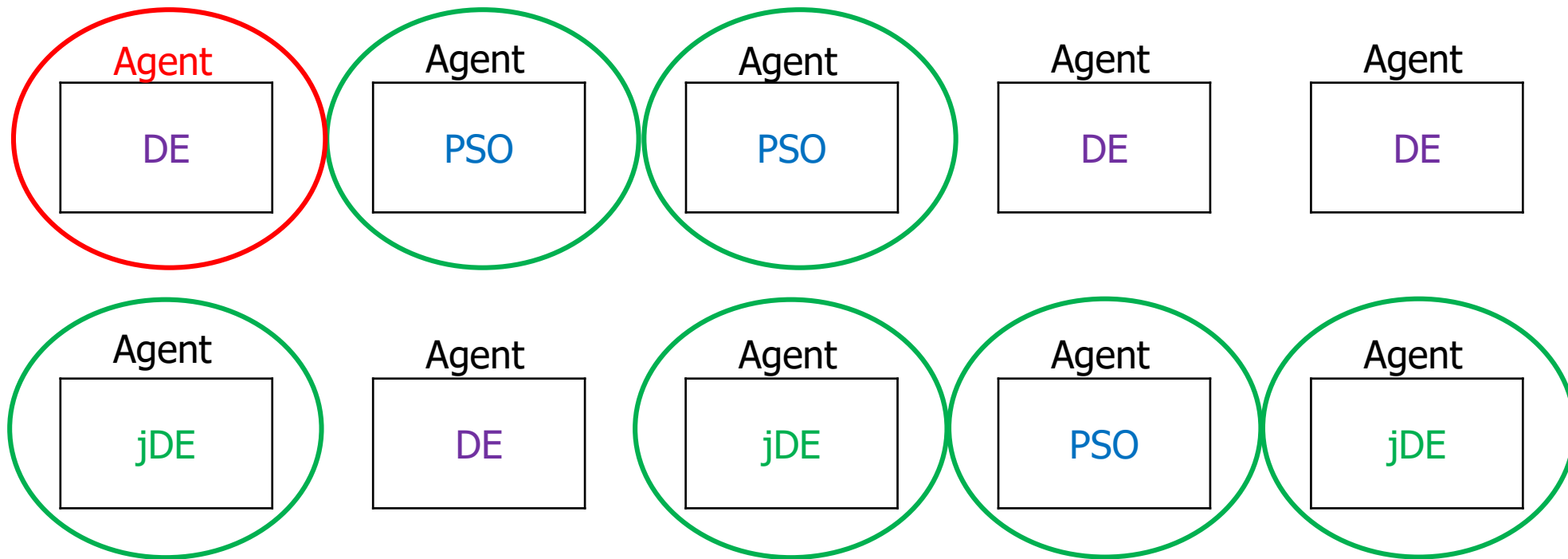
Raznovrstna soseščina

- Izmenjava lahko poteka samo med agenti, ki uporabljajo različni algoritem.

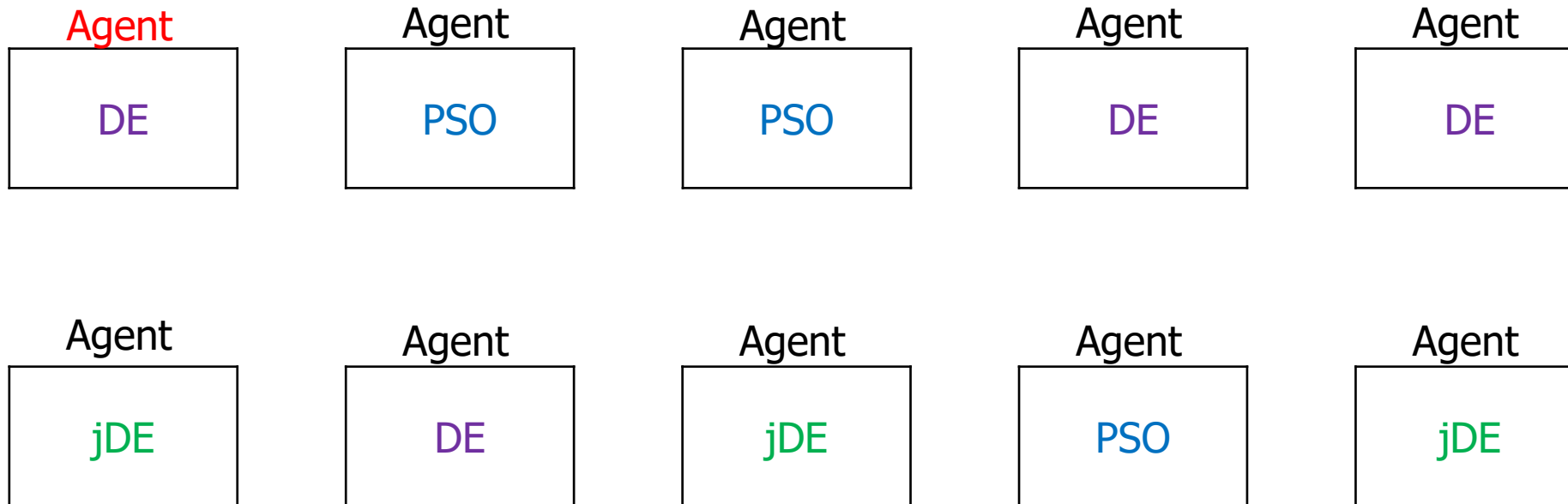
Raznovrstna soseščina

- Izmenjava lahko poteka samo med agenti, ki uporabljajo različni algoritem.

Naključno-izbrana soseščina

- Izmenjava lahko poteka med vsemi agenti, ne glede na izbran algoritem.

Naključno-izbrana soseščina

- Izmenjava lahko poteka med vsemi agenti, ne glede na izbran algoritem.

Algoritem za izmenjavo informacij

- Algoritem izmenjave za **agenta A** s prenizko raznolikostjo:
  1. Glede na **tip izmenjave** določimo soseščino agenta.
  2. Poiščemo najboljšega posameznika v vsakem agentu v soseščini.
  3. Izračunamo razdalje med najdenimi najboljšimi posamezniki ter najboljšim posameznikom v populaciji **agenta A**. Poiščemo najbolj oddaljenega posameznika (*Xdist*).
  4. V populaciji **agenta A** poiščemo *najbližja* posameznika. Slabšega izmed njiju zamenjamo z *Xdist*.

$$d(p, q) = \sqrt{\sum_{j=1}^D (p_j - q_j)^2},$$

Predlagani večagentni sistem

- Inicializacija vseh agentov in njihov populacij.
- Ocenitev populacij v agentih.
- Za vsakega agenta v sistemu (dokler ni izpolnjen pogoj ustavljanja):
  - ustvarimo poskusno populacijo,
  - izvedemo ocenitev poskusne populacije in selekcijo,
  - je prišlo do spremembe okolja? => nova populacija,
  - posodobimo najboljšo rešitev v sistemu,
  - je raznolikost populacije prenizka? => migracija.

Inicializacija

Zanka

Poskusi

- Izvedemo tri poskuse:
  - najti najboljšo konfiguracijo algoritmov in tipov izmenjave informacij,
  - poiskati optimalen tip izmenjave informacij,
  - predlagano metodo primerjati z obstoječimi rešitvami.
- CEC 2009 testno ogrodje za reševanje dinamičnih problemov (*Dynamic optimization benchmark CEC'09*).
- PC: Windows 10, Intel Core i7-4790, 16GB rama, C++.

Ogrodje za izvajanje poskusov

- Tekmovanje CEC'2009 za reševanje dinamični problemov.
- 7 testnih funkcij.
- 7 tipov sprememb kontrolnih parametrov v sistemu.
- Skupaj je 49 testnih scenarijev.
- 20 neodvisnih ponovitev vsakega testa, da dobimo oceno (*mark*).
- Skupna ocena (*perf*):

$$perf = \sum_{i=1}^{49} mark_i \cdot 100$$

Parametri

■ Večagentni sistem:

- Število agentov N : 10
- Velikost populacije NP : 20
- $Prag$: 1

■ DE:

- F : [0, 2]
- CR : [0, 1]

■ PSO:

- w : 0,729
- c_1 : 1,496
- c_2 : 1,496

■ jDE:

- F_i : [0,1, 1]
- CR_i : [0, 1]

Poskus 1 – Iskanje najboljše konfiguracije

- **Cilj:** poiskati najboljšo konfiguracijo algoritmov in tipov izmenjave informacij.
- Iz nabora treh algoritmov smo dobili naslednje kombinacije:
  - DE in PSO, (5 : 5)
  - DE in jDE, (5 : 5)
  - PSO in jDE, (5 : 5)
  - DE, PSO in jDE. (3 : 3 : 4)
- Za vsako kombinacijo smo izvedli eksperiment s 3 tipi izmenjav, kar nam da skupaj 12 **variacij**.

Rezultati poskusa 1

HeMAS	Exch. type	$F_1(10)$	$F_1(50)$	F_2	F_3	F_4	F_5	F_6	Perf
DE_PSO	rand	0.08845	0.08617	0.07019	0.00898	0.07880	0.06527	0.05242	45.02752
	eq	0.08974	0.08809	0.06902	0.01064	0.06589	0.06054	0.06325	44.71810
	neq	0.09269	0.08720	0.06650	0.01287	0.06866	0.07235	0.05009	45.03783
DE_jDE	rand	0.09203	0.09285	0.09580	0.04501	0.09234	0.14219	0.09763	65.78644
	eq	0.09192	0.09242	0.09478	0.04536	0.09128	0.14044	0.09519	65.13922
	neq	0.09200	0.09283	0.09588	0.04500	0.09237	0.14233	0.09756	65.79691
PSO_jDE	rand	0.09736	0.09515	0.09459	0.04520	0.10090	0.13812	0.10078	67.20946
	eq	0.09414	0.09424	0.10434	0.04632	0.10322	0.13944	0.09702	67.87195
	neq	0.09664	0.09392	0.10284	0.04804	0.11506	0.13986	0.10903	70.54091
DE_jDE_PSO	rand	0.09384	0.09263	0.10588	0.03927	0.08725	0.13722	0.09179	64.78680
	eq	0.09410	0.09226	0.10206	0.03951	0.10731	0.13444	0.09606	66.57406
	neq	0.09402	0.09328	0.09937	0.04220	0.10009	0.13771	0.09775	66.44273
								Average:	61.24433

- Najboljše rezultate smo dobili s kombinacijo algoritmov **PSO** in **jDE** s tipom *različna soseščina*.

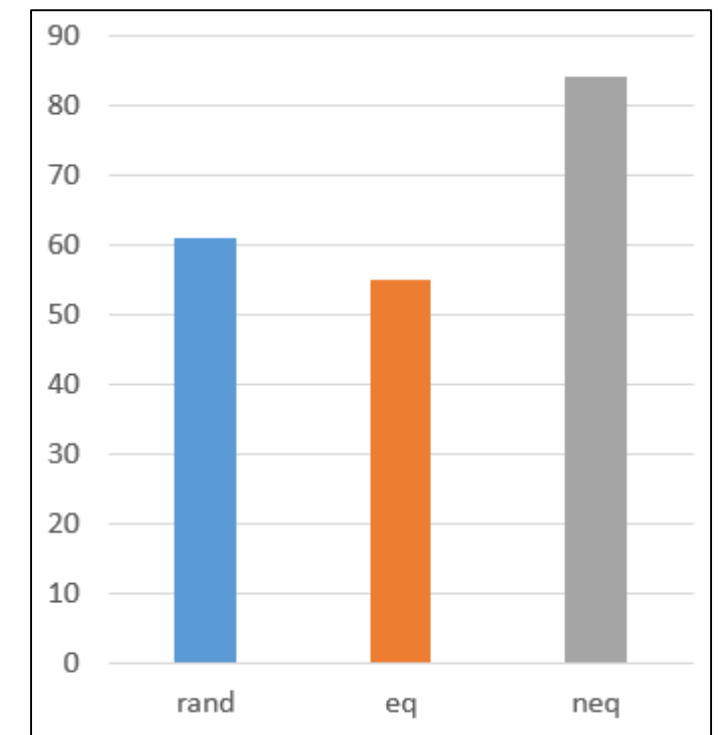
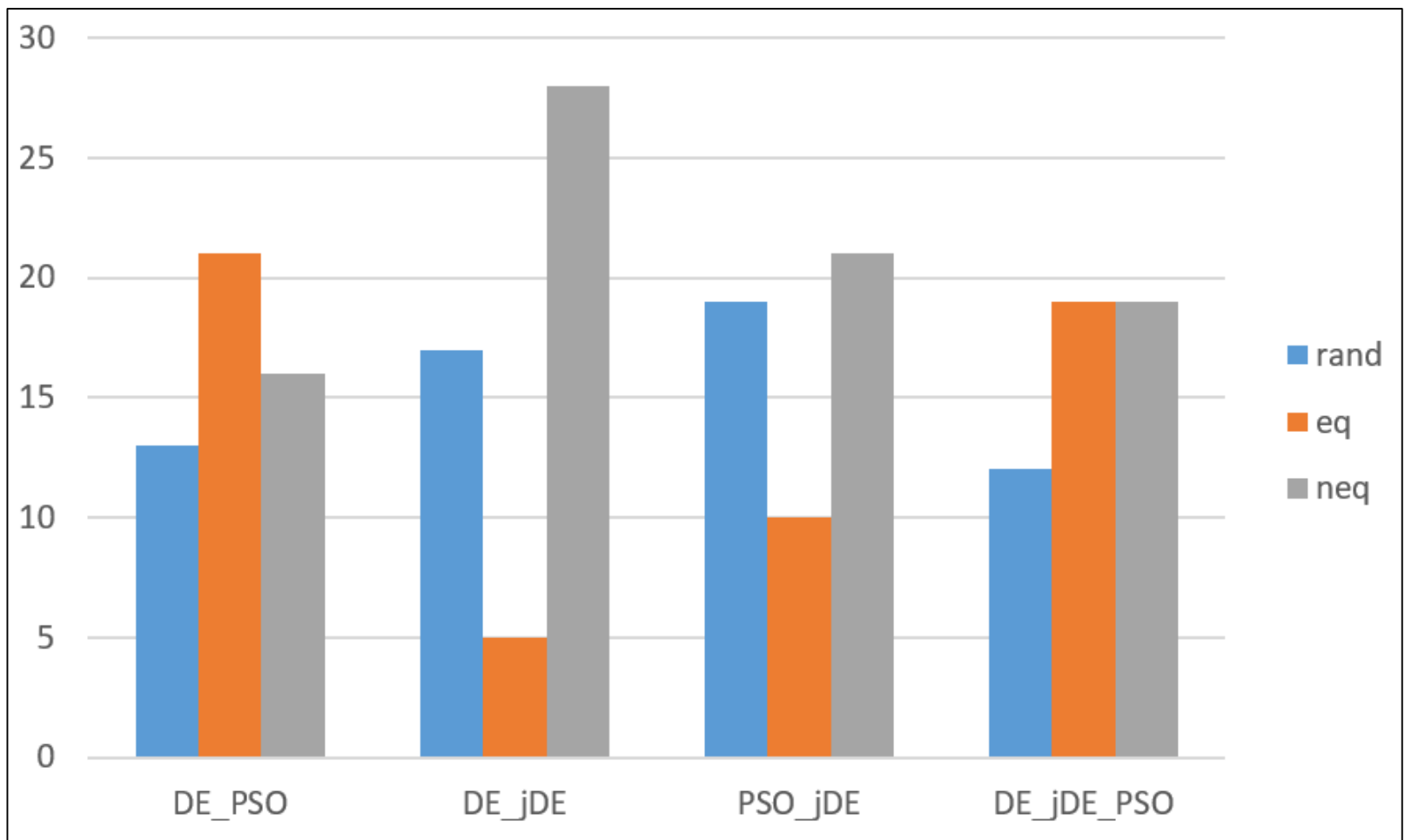
Poskus 2 – Vpliv tipa izmenjave informacij

- **Cilj:** poiskati optimalen tip izmenjave informacij.
- Za vsako variacijo smo dobili 50 rezultatov (49 vmesnih rezultatov za vsako funkcijo in tip spremenbe + *perf*).
- Primerjali smo rezultate različnih tipov izmenjave informacij pri enaki kombinaciji algoritmov.

Rezultati poskusa 2

Poskus 3 – Primerjava z obstoječimi algoritmi

- **Cilj:** primerjava rezultatov večagentnih sistemov z rezultati obstoječih algoritmov za reševanje dinamičnih problemov.
- Primerjava je bila izvedena na istem testnem okolju.
- Primerjavo smo izvedli z naslednjimi algoritmi:
  - jDE za dinamične probleme [2] (jDE*),
  - MLSDO [3],
  - mSQDEi [4],
  - PLBA [5],
  - DASA [6],
  - bCCEA [7] ter
  - Multi-DEPSO [8].

Rezultati poskusa 3

Algorithm	$F_1(10)$	$F_1(50)$	F_2	F_3	F_4	F_5	F_6	Perf
PSO_jDE- <i>neq</i>	0.09664	0.09392	0.10284	0.04804	0.11506	0.13986	0.10903	70.54091
jDE*	0.09418	0.09373	0.10908	0.05151	0.10779	0.14159	0.09939	69.72684
MLSDO	0.09783	0.09666	0.13930	0.06741	0.13539	0.15182	0.12435	81.276
mSQDE-i	0.09940	0.09790	0.14520	0.03353	0.14195	0.14006	0.11340	77.14583
PLBA	0.08157	0.07868	0.06817	0.02187	0.05903	0.08098	0.06693	45.72351
DASA	0.0916	0.09074	0.11245	0.03361	0.09902	0.13501	0.08959	65.202
bCCEA	0.06848	0.06551	0.04308	0.11480	0.03844	0.04656	0.03752	41.43782
Multi-DEPSO	0.09904	0.09839	0.14032	0.05119	0.13599	0.15659	0.12748	80.9

- Predlagani **PSO_jDE-*neq*** je dosegel **boljše** rezultate kot jDE*, PLBA, DASA in bCCEA.
- **Izziv** za prihodnost pa so algoritmi MLSDO, mSQDE-i in Multi-DEPSO.

Povzetek

- Predstavili smo heterogeni večagentni sistem za reševanje dinamičnih optimizacijskih problemov.
- Agenti izvajajo različne optimizacijske algoritme (DE, PSO ali jDE), vsak s svojo populacijo.
- Agenti avtonomno zaznavajo spremembe v okolju.
- Težave s stagnacijo populacije smo omilil z merjenjem raznolikosti populacije ter migracijskim mehanizmom.
- Večagentni sistem je izboljšal rezultate (nekaterih) najsodobnejših algoritmov.

Načrti za prihodnje

- Povečati nabor algoritmov.
- Izvesti analizo vpliva migracij posameznikov na raznolikost populacije.
- Obravnava rezultatov meritev raznolikosti.
- Dodati mehanizme za povečanje raznolikosti populacije tekom izvajanja (npr. *Novelty Search*).

Hvala za vašo pozornost!

Literatura

- [1] Cep A, Fister I (2017) Multi-agent system based on self-adaptive differential evolution for solving dynamic optimization problems. In: Proceedings of the 2017 4th Student Computer Science Research Conference - StuCoSReC, Koper: University of Primorska Press, str. 35-41, URL <http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-7023-41-1/mobile/index.html>.
- [2] Brest J, Zamuda A, Bošković B, Maučec MS, Žumer V (2009) Dynamic optimization using self-adaptive differential evolution. In: Evolutionary Computation, 2009. CEC'09. IEEE Congress on., IEEE, pp 415-422.
- [3] Lepagnot J, Nakib A, Oulhadj H, Siarry P (2013) A multiple local search algorithm for continuous dynamic optimization. Journal of heuristics 19(1):35-76.
- [4] Novoa-Hernandez P, Corona CC, Pelta DA (2013) Self-adaptive, multipopulation differential evolution in dynamic environments. Soft computing 17(10):1861-1881.
- [5] Hussein WA, Abdullah SNHS, Sahran S (2017) The patch-levy-based bees algorithm applied to dynamic optimization problems. Discrete dynamics in Nature and Society.
- [6] Korošec P, Šilc J (2009) The differential ant-stigmergy algorithm applied to dynamic optimization problems. In: Evolutionary Computation, 2009. CEC'09. IEEE Congress on., IEEE, pp 407-414.
- [7] Au CK, Leung HF (2014) Cooperative coevolutionary algorithms for dynamic optimization: an experimental study. Evolutionary Intelligence 7(4):201-218.
- [8] Zuo X, Xiao L (2014) A de and pso based hybrid algorithm for dynamic optimization problems. Soft Computing 18(7):1405-1424.